

«Келісемін»

Тәрбие ісінің орынбасары:

Әленова М.М.

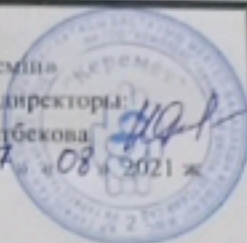
«27.» «08» 2021 ж.

«Бекітемін»

Мектеп директоры:

Р.Т.Қуатбекова

«27.» «08» 2021 ж.

«Керемет» бастауыш мектеп – балабақша кешені

**Күнтізбелік -тақырыптық жоспар
«Тіршілік әркетінің қауіпсіздік негіздері»
1-4 сыныптар**

2021-2022 оқу жылы

**3. ТІРШІЛІК ӘРЕКЕТІНІҢ ҚАУІПСІЗДІК НЕГІЗДЕРІ
І СЫНЫП.
ТАҚЫРЫПТАР БОЙЫНША ОҚУ УАҚЫТЫН ҮЛГІ ТАРАТУ**

№	Сабақтар бөлімдері мен тақырыптар атаулары	Сағаттар саны
І БӨЛІМ "ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДА АДАМ ӨМІРІНІҢ ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ"		
1.1. Оқушылардың қауіпсіз қылығының ережесі		
1.	Қауіпсіздік	1
2.	Көше күтпеген жағдайлармен толы	2
3.	Судағы қауіпсіздік	1
4.	Бөлмедегі қауіпсіздік	1
5.	Практикалық сабақтар	1

Қауіпсіздік

Қауіпсіздік деген не және төтенше жағдай деген не? Біз тұратын қала, кент, шағын аудан.

Көше күтпеген жағдайлармен толы

Көшедегі қауіпсіздік. Мектепке және үйге аса қауіпсіздік жол. Жолды қалай дұрыс өту керек.

Нақты жол бағытты талдау.

Көшелерде және жолдарда біздің адал достарымыз

Жол қозғалысын реттеу сигналы. Бағдаршам және оның сигналдары. Жол белгілерімен танысу:

"Жаяу жүріп өту", "Жаяу жүретін жол", "Жаяу жүретіндерге қозғалу тыйым салынады", "Балалар", "Жерасты жүріп өту" және басқалар.

Мұны бәрі білу тиіс

Көшелерде және жолдарда қауіпсіз мінез-құлық ережесін неге білу қажет. Топтармен қозғалу. Су және тайғақ жолмен қозғалу ерекшелігі және қай жерде ойнауға болмайды.

Біз— жолаушылармыз

Қала (кент) көлігімен танысу. Аялдамада қоғамдық көлікті күту. Жолаушыларды отырғызу және түсіру. Көлікте өзін ұстау ережесі Балаларға арналған қауіпсіз орындар.

Судағы қауіпсіздік

Күзгі, қысқы, көктемгі және жазғы кезеңдерде суқоймалардағы қауіпсіздік ережелері мен шаралары. Негізгі құтқару құралдары.

Бөлмедегі қауіпсіздік

Бөлмеде бізді қандай қауіп күтеді. Өрт қауіпсіздігін негізгі ережелері. Өрттен сақталу шаралары. Балалардың өтпен ойнауы және олардың зардабы. Үйде, мектепте, көлікте өрт пайда болған жағдайда қалай әрекет ету.

Практикалық сабақтар

Біз – жаяу жүрушілерміз. Мектепке және үйге аса қауіпсіз жол бағытын талдау. «Қандау белгі тап», «Қала, кент жолдары», «Көше қиылыстарының түрлері», «Біз-жолаушылармыз» ойындары. Қала (кент) көліктерімен танысу, жеке және қызметтік көлік. Ауыл шаруашылық көліктерінің қозғалу ерекшеліктері. Егер мектепте өрт шықша не ітеу керек?

«Барлығына назар ауданыңдар!» ескерту сигналы бойынша оқушылардың әрекетін өңдеу. Жер сілкінісі, көрші кәсіпорында өндірістік апат ауқытында оқушылардың әрекет ету ережесі.

**II СЫНЫП
ТАҚЫРЫПТАР БОЙЫНША ОҚУ УАҚЫТЫН ҮЛГІ ТАРАТУ**

№№	Сабақтар бөлімдері мен тақырыптар атаулары	Сағаттар саны
I БӨЛІМ "ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДА АДАМ ӨМІРІНІҢ ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ"		
I.1. Оқушылардың қауіпсіз қылығының ережесі		
1.	Қоршаған орта және заманауи тұрғын үй	
2.	Өрт – адамның досы және дұшпаны	
3.	Табиғат	
4.	Сукоймалар	
5.	Көшеде және жолда оқушылардың әрекет етудің негізгі ережелері	
6.	Қауіпсіздік бойынша практикалық сабақтар	

Қоршаған орта – бұл не?

Адамның қоршаған ортамен өзара әрекеттесуі. Күн сайынғы өмірде қандай қауіп пайда болуы мүмкін. Телефондар: 01 – өрт күзетін шақыру, 02 – милицияны шақыру, 03 – жедел жәрдемді шақыру, 04 – авариялық газ қызметін шақыру.

Заманауи тұрғын үй

Заманауи тұрғын үйде тіршілікті қамтамасыз ету ерекшеліктері. Ол адамға немен қауіпті. Заманауи тұрғын үйдің қауіпті және зиянды факторлар түрі. Электр аспаптармен, газбен, сумен қалай дұрыс пайдалану керек. Үйде тағы да қандай қауіпті жағдайлар пайда болуы мүмкін, одан қалай құтылу керек және төтенше жағдайларда қандай әрекет ету керек (тұрмыстық химия, үшкір кесетін заттар және құрал-саймандар, бөгде адам есікке қоңырау соғады, онымен көшеде, лифте, подъезде кездесу). Үй жануарларымен қатынас және күту кезіндегі қауіпсіз шаралары.

Өрт – адамның досы және дұшпаны

Өрт неден пайда болуы мүмкін (бөлмеде, көлікте, табиғатта)? Ол немен қауіпті? Қандай өртке қарсы шараларды біз білуіміз керек және өрт кезінде қалай әрекет ету керек.

Табиғат

Табиғат ортасында адам үшін экстремальдық жағдай. Бұл не (ыстық, суық, жел, жауын, аштық, шөлдеу, шаршау, дене ауруы, улану және басқалары)? Жеуге болатын және болмайтын жидектер, жемістер, санырауқұлақтар. Ормандағы өрт. Судан өту. Бағдарлап біл (бағдарлаудың қарапайым амалдар).

Сукоймалар

Біздің көл, өзен, әуіт. Күзгі және қысқы уақыттағы қауіпсіздік шаралар. Судан өтуді пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шаралар. Мұзда қозғалу, шаңғы мен конькиде сырғанау кезіндегі қауіпсіздік. Мұздағы жағдай. Өзіне көмектесу, қатерге төнгенге көмек көрсету әрекеттері. Негізгі қолдағы құтқару құралдары.

Көшеде және жолда оқушылардың әрекет етудің негізгі ережелері

Неге көшеде қауіпті. Жол-көлік оқиғасы. Стадион, саябаққа, кинотеатрға, мұражайға және т.б. нақты жол бағыттар. Ойын және велосипедте, шаңғыда, конькиде және шанада сырғанау орындары.

Жол қозғалысын реттеу үшін жол белгілерімен және сигналдарымен танысу

Жол белгілері: "Жаяу жүріп өту", "Кіруге тыйым салынады", "Жаяу жүретіндерге тыйым салынады", "Жаяу жүретін жол", "Аялдама орны", "Тұратын орын", "Жерасты өту", «Жерден өту», "Телефон" және т.б. Көшелер мен жолдарды белгілеу. Бағдаршам. Қозғалысты реттеуші.

Практикалық сабақтар

«Барлығына назар аударыңыздар!» ескерту сигналы бойынша оқушылардың әрекетін өңдеу. Білім мен білікті бекіту: - жол қозғалысының ережесін қадағалауды үйреніп жүрміз, үстел ойындары, моделдер, макеттер;

-қала, балалар қаласының бөлмелеріне, МАИ экскурсия; - табиғатта экскурсия – орман дәріханасы.

Белгілер мен сигналдарды белгілеу.

**Ш СЫНЫП
ТАҚЫРЫПТАР БОЙЫНША ОҚУ УАҚЫТЫН ҮЛГІ ТАРАТУ**

№№	Сабақтар бөлімдері мен тақырыптар атаулары	Сағаттар саны
I БӨЛІМ "ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДА АДАМ ӨМІРІНІҢ ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ"		
I.1. Оқушылардың қауіпсіз қылығының ережесі		
1.	Төтенше жағдай – бұл не?	1
2.	Тұрмыстық жаракатты ескерту	1
3.	Оқушылардың көшедегі, жолдағы қылық ережесі	2
4.	Қауіпсіздік бойынша практикалық сабақ	2

Төтенше жағдай — бұл не?

Мектеп ауданында және оқушылардың тұратын орындарында орналасқан мүмкін, өндірістік авариялар, стихиялық апат және олардың салдары. Төтенше жағдайлар кезіндегі қорқыныш пен үрей және оларды жеңу.

Тұрмыстық жаракатты алдын алу

Жаракат түрлері (сынықтар, соғылу, жажаракаттар, күйіктер және т.б.) Биіктіктен құлау кезіндегі жаракаттар, оларды алдын алу. Шапшаң ойындар, үшкір және кесетін заттармен ойнау, шомылу және т.б. кезіндегі жаракаттар. Көз жаракаты. Улану. Еңбек сабағындағы және үй-жай мекеніндегі учаскеде жұмыс істеу кезіндегі жаракаттар. Өзіне және жолдасына қалай көмектесу керек.

Суқоймаларда өзін ұстау ережесі

Судан өту кезіндегі қауіпсіз шаралар (кентте, турсаяхатта, және басқа да жағдайларда). Жабдыкталған орындарда сута түсу ережесі және қауіпсіз шаралар. Судағы қауіпсіз белгілер ("сута шомылу орны", "Сута шомылуға тыйым салынады" және басқалар). Суда және мұзда апат болғандарға көмек көрсетудің қарапайым амалдары. Өзін құтқару тәсілдері.

Көшеде, жолдарда оқушылар қылығының негізгі ережелері. Балалар жол-көлік жаракаты.

Жол қозғалысының ережелерін қадағалау – жаяу жүрушілердің қауіпсіздік кепілі. Жол-көлік оқиғасының нақты жағдайларын талдау, және оның себептері қалада (кентте), шағын ауданда.

Жаяу жүрушілердің көшелер мен жолдар бойынша қозғалуы

Жаяу жүрушілердің тротуармен және жолдың жағасы бойынша қозғалуы. Көлік құралдары мен жаяу жүрушілердің оң жақтық қозғалысы. Қиылыстар және олардың түрлері. Қала сыртындағы жолдарда жаяу жүрушілердің қозғалу ерекшеліктері.

Көшелер мен жолдар элементтері

Жол және оның басты құрам бөлігі туралы әңгіме: жүретін бөлік, жолдың жағасы, қызыл, жаяу жүретін және велосипед жолы. Жол белгілеуі және жол белгілері. Қиылыстар. Бағдаршам және реттеуші сигналдары. Көлік құралдарының жүргізушілері беретін сигналдар. Көшелер мен жолдардан өту. Бір жақтық және екі жақтық қозғалыс.

Қоғамдық көлікті пайдалану кезіндегі қауіпсіздік ережелері

Жолаушылар міндеттері. Көшеден өту ережесі (қоғамдық көліктен, автобустан, трамвайдан, троллейбустан түсу кезіндегі жолдар).

Практикалық сабақтар

Табиғатқа саяхат- мекенде қалай дұрыс бағдарлау. Орман дәріханасы- емдік шөптер мен жидекті жинау.

«Барлығына назар аударыңыздар!» ескерту сигналы бойынша оқушылардың әрекетін өңдеу.

Сілзала (жер сілкінісі) кезінде оқушылардың қылығын өңдеу.

Оқушылармен дем алу органдарын қарапайым құралдармен қорғау дағдыларын өңдеу.

№/№	Сабақтар бөлімдері мен тақырыптар атаулары	Сағаттар саны
1 БӨЛІМ "ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДА АДАМ ӨМІРІНІҢ ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ"		
1.1. Оқушылардың қауіпсіз қылығының ережесі		
1. 2. 3. 4. 5. 6.	Тұрмыстық жарақатты алдын алу Судағы қауіпсіздік Жаяу жүрушілердің қауіпсіздігі Жол қозғалысының ережелерін білеміз бе Практикалық сабақтар	1. 1 1 1 2
2 БӨЛІМ «ДӘРІГЕРЛІК БІЛІМНІҢ НЕГІЗДЕРІ ЖӘНЕ БАЛАЛАРДЫҢ ДЕНСАУЛЫҒЫН САҚТАУ»		
2.1. Дәрігерлік білімнің негіздері және Бірінші дәрігерлік көмек көрсету ережелері		
6.	Кіші мектеп жасындағы балалардағы жарақаттардың негізгі түрлері және бірінші дәрігерлік көмек көрсету	2
2.2. Салауатты өмір салтының негіздері		
7.	Денсаулық және оған әсер ететін факторлар туралы түсінік	2

Тұрмыстық жарақатты алдын алу

Балалар арасындағы тұрмыстық жарақаттың негізгі себептері: балконда, шатырда және төбеде, ашық терезе алында, баспалдақ сүйенішінде ойнау, отпен ойнау, "химикалық эксперименттер" карбидпен, күкіртпен, сынаппен және басқалармен, садақпен, таяқтармен, оқшауланбаған электр сымдарын ұстау, лифте, құрылыс алаңында және жолды жөндеу орындарында, коммуникацияда, ашық люктер және басқа да жерлерде ойнау.

Судағы қауіпсіздік

Қырлы қайықты пайдалану кезіндегі қауіпсіз шаралар. Біздің жердегі суқоймалар, оларда суда шомылу ережелері және қауіпсіз шаралар. Суда құтқарудың негізгі және қолдағы құралдар.

Жаяу жүрушілердің қауіпсіздігі

Көлік құралдарының түрлері. Қозғалатын әр бір көлік адамның өмірінің қауіпсіздігіне қауіп төнеді. Қала көлігі қозғалысының белсенділігі және жылдамдылығы. Көлік (автобус, трамвай және т.б.) дереу тоқтай ала ма? Тежегіш жолы. Тежегіш қашықтығы. Тұрған (тоқтаған) көлік – оны қалай айналып өту керек.

Оқушылардың темір жол бойындағы қылықтары. Олардан өту және жүру ережелері. Күзетілетін және күзетілмейтін теміржол жолы. Электр поездыны пайдалану кезіндегі қауіпсіздік ережелері.

Жол қозғалысының ережелерін білеміз бе (ЖҚЕ)

Жаяу жүрушілер мен жолаушылардың жол-көлік жаракатының себептері: жаяу жүрушілердің қозғалыс ережесін орындамау, жолаушылардың көлікте болу ережесін орындамау, көшедегі және көліктегі тәртіпсіздік және басқалар.

Практикалық сабақтар

Табиғатқа шығу: алаңда немесе орманда оқушылар едік және қауіпті өсімдіктерді, жидектерді және жемістерді табады. Оларды жинау және қолдану тәртібі туралы айтады.

Мекенде бағдарлау: қалай қашықтықты анықтау; жергілікті бағыт бойынша, күн және аспаптар бойынша горизонтальды қалай анықтауға болады.

Біз жол қозғалысының ережелерін білеміз бе (ЖҚЕ)- Макеттегі ойындар.

Өрт сөндірушіні қалай дұрыс пайдалану керек.

«Барлығына назар аударыңыздар!» ескерту сигналы бойынша оқушылардың әрекетін өңдеу.

Кіші мектеп жасындағы балалардағы жарақаттардың негізгі түрлері және бірінші дәрігерлік көмек көрсету

Кіші мектеп жасындағы оқушылар жаракаты себептерінің негізгі түрлері. Жарақат кезіндегі бірінші дәрігерлік көмек. Жарақат, кесу, күйік, жәндіктердің тістеуі, мұрын қанау, көзге бөтен нәрсенің түсуі кезінде бірінші дәрігерлік көмек көрсету бойынша білікті жаттығу. Өзіндік және өзара көмек туралы

Денсаулық және оған әсер ететін факторлар туралы түсінік

Қоршаған ортаның адам денсаулығына әсері. Денсаулық пен өмір салтының өзара байланысы. Оқу мен демалыс тәртібі. Сапалы тамақтану, дене шынықтыру, шынығу Жеке және қоғамдық гигиена. Инфекциялық аурулар және оларды алдын алу. Зиянды дағдылар туралы алғашқы мәліметтер (шылым шегу" алкогольді, есірткіні қолдану) және олардың адам денсаулығына әсері. Еңбекшілік шылым шегудің зияндығы.